

EN CATALÀ TU HI GUANYES!

L'experiència dels voluntaris lingüístics a CCOO de Catalunya

Edició: Servei Lingüístic de CCOO

Redacció: Jenni Rodà

Fotografies: Antonio Rosa

Disseny i maquetació: Service Point / Xavier Aguiló – Aguiló Gràfic

Impressió: Augusta Print

Dipòsit Legal: B-54773-2006

Un agraïment molt especial a les persones que han fet realitat aquesta revista: Susana Benito, María Eugenia Domingo, Clara Drudis, Teresa Fortuny, Feli Fresnillo, Lupe García, Keith Houstwaite, Nidia Miret, Fina Niubó, Alma Rosa Palestino, Francesc Picó, Estrella Pineda, Yolanda Rodríguez, Patricia Salvadó, Anna Sánchez, Rosa Sans, Loli Segovia, Juan Manuel Tapia i Jordi Vila-Abadal.

Presentació

Amb aquesta publicació volem donar a conèixer una iniciativa, la dels «Voluntaris per la llengua», que ja fa tres anys que, gràcies a l'impuls conjunt del Centre de Formació d'Adults Manuel Sacristán i del Servei Lingüístic –a totes les seves extensions territorials–, està funcionant a Comissions Obreres, així com a entitats culturals i de voluntariat. El nostre sindicat ha tingut, des de sempre, un paper actiu en el procés de recuperació de la llengua catalana, que és un dret que tenen tots els ciutadans de Catalunya de conèixer-la i d'usar-la. Aquest projecte, doncs, marca una continuïtat amb les diferents actuacions que des de fa diversos anys estem duent a terme per promoure l'ús del català, ja que el propòsit que tenim és que aquesta sigui la llengua de cohesió en el conjunt de la societat i, especialment, en l'àmbit laboral, que és on, com a organització, tenim una incidència més directa.

Aquesta campanya va néixer del Departament de la Presidència i del Departament de Benestar i Família de la Generalitat de Catalunya amb la intenció que les persones novingudes aprenguessin català i, d'aquesta manera, s'integressin més fàcilment al nou indret que les acollia. Per crear-la, el model el van agafar de la dinàmica interna dels cursos de català i de l'experiència dels nombrosos estudiants estrangers universitaris que any rere any venien a viure a Catalunya. L'únic que es demana per participar-hi és disposar de deu hores, durant un mínim de deu setmanes, per poder parlar de qualsevol tema, i a qualsevol lloc i hora, amb una altra persona que també s'hi hagi inscrit de manera voluntària.

Durant el temps que fa que aquesta iniciativa funciona a Comissions Obreres, unes quaranta

parelles lingüístiques s'hi han adherit i creiem que ja és el moment de recollir per escrit les seves paraules, vivències, experiències, anècdotes i impressions i treure-les a la llum. Perquè totes elles són, amb les seves diferències –de procedència, d'edat, de professió, d'aspiracions, de problemàtiques, etc.– les que tenen la voluntat de normalitzar l'ús social del català. I és que si volem que la nostra llengua tingui aquesta normalitat a què estem fent referència, a banda d'organitzar campanyes que s'encarreguin de promoure'n l'ús, allò bàsic i fonamental és que la gent s'hi senti lligada emocionalment, s'hi impliqui i s'animi a parlar-la. En definitiva, que arribi a sentir-se el català com una cosa seva. I està clar que només amb les aportacions personals de cada un de nosaltres aconseguirem la presència natural de la llengua catalana en tots els àmbits de la nostra vida quotidiana.

L'objectiu d'aquest recull d'entrevistes és, doncs, encoratjar totes les persones que encara dubten, sigui pel motiu que sigui, a fer el pas per tenir i per fer una vida en català, així com també donar ànims a aquells que ja s'hagin embarcat en aquest trajecte lingüístic perquè no defalleixin i no perdin mai les ganes de continuar viatjant. Aquests testimonis demostren quins són els avantatges a escala social, laboral i personal que han tingut, tenen o tindran sabent aquest idioma, ja que en tot moment deixen clar que conèixer-lo és un plus –i que ho fan en defensa d'un dret que tenen com a ciutadans–, i més en un territori com el nostre, on el panorama lingüístic té una àmplia diversitat. Les paraules de tots ells demostren la força que té, i ha de continuar tenint, el català per ser una llengua d'acollida i de cohesió en la nostra societat.

FINA NIUBÓ, mestra del Centre de Formació d'Adults Manuel Sacristán i impulsora de la campanya «Voluntaris per la llengua» a CCOO

Quina és la tipologia de les persones que s'inscriuen com a aprenents en aquesta campanya?

La majoria de persones que s'interessen per aquest projecte ja tenen coneixements de català. El que passa és que per por de fer el ridícul o perquè no troben l'ocasió adequada mai no el poden parlar. Fer una parella lingüística és el que els dóna aquesta empenta que els falta per sentir-se còmodes parlant una llengua que no és la seva, però que saben que els pot donar un punt afegit en molts àmbits, sobretot en el laboral. A les meves classes hi ha dues tipologies importants d'aprenents: el col·lectiu d'espanyols i, sobretot, de sud-americans, i els que vénen de diferents punts d'Europa.

I pel que fa als voluntaris lingüístics?

Alguns dels voluntaris que tenim vénen d'Òmnium Cultural, gràcies a un conveni que hi ha entre el sindicat i aquesta entitat. Són gent que està molt entusiasmada per col·laborar i el tarannà de cada un d'ells és molt diferent: n'hi ha que prefereixen canviar d'aprenent una vegada ja s'han acabat les hores establertes i d'altres que, potser perquè entre ells ha nascut una amistat forta, segueixen amb al mateix durant mesos. El que sí que trobo a faltar és que hi hagi més joves que s'hi involucrin, perquè si no, estem donant la imatge que el cata-

là és una llengua que gairebé està en vies d'extinció i que, llevat de les persones grans, no el parla ningú. Cal que insistim més en aquesta franja d'edat; de fet, només serà gràcies a ells i al seu impuls que el català continuï viu.

«El que és important és que l'aprenent parli i preguntí molt i que el voluntari escolti i respongui tot el que pugui»

Quin és el procés per formar una parella lingüística?

A partir de les fitxes que tinc amb les dades personals dels aprenents i dels voluntaris vaig formant parelles. Una de les coses més divertides és el moment de presentar-los, perquè en la majoria de casos no saben gairebé res de l'altre i senten molta curiositat i una mica de nervis. Es fan moltes suposicions de com pot ser personalment i físicament aquella persona i quan la tenen al davant sempre és curiós veure com reaccionen. De seguida, però, trenquen el gel i, cada dia que queden, anoten els temes de què parlen.

El que sí que intento deixar clar als voluntaris des del primer moment és que ells no són mestres, i que si alguna vegada els fan una pregunta que no saben no s'han d'incomodar ni sentir-se malament, ja que ells parlen com la gent del carrer i no com a professionals de la llengua.

«Són moments molt especials que et fan adonar que estàs ajudant persones, que estàs fent coses de profit, i això és molt gratificant»

Què en treu cada part de la parella lingüística de tota aquesta experiència?

En aquest procés el que ha de quedar molt clar d'entrada és que això no és un intercanvi; aquí el que és important és que l'aprenent parli i preguntin molt i que el voluntari escolti i respongui tot el que pugui. Evidentment, al final,

tots dos en surten enriquits: l'un perquè ha agafat fluïdesa, seguretat i destresa en una llengua que no és la seva i l'altre perquè ha pogut conèixer costums i realitats diferents de la pròpia, i això és una cosa molt positiva perquè fa trencar molts prejudicis i estereotips que tenim.

I a tu, personalment, que t'ha aportat aquesta campanya?

Jo la trobo una experiència molt maca i enriquidora, com a organitzadora i com a voluntària que també he estat; i només és una hora a la setmana que em sembla que qui més qui menys se la pot permetre. I hi ha anècdotes que et fan sentir que tot plegat val la pena. El dia que van fer la cloenda del curs d'Òmnium Cultural, per exemple, un dels meus alumnes es va aixecar enmig de la setantena de persones que hi havia a la sala i va dir: «Estic molt agraït a la meua professora, que és allà i que es diu Fina Niubó, perquè gràcies a ella parlo català.» Jo em vaig fer un fart de plorar... Però és que són moments molt especials i que et fan adonar que estàs ajudant persones, que estàs fent coses de profit, i això és molt gratificant ■

Una de les aules del Centre de Formació d'Adults Manuel Sacristán, on diversos alumnes nousinguts aprenen català

Francesc Picó i Keith Houstwaite

FRANCESC PICÓ

(Barcelona). Com tants altres catalans, a causa de la situació política que vivia el país, va aprendre la seva llengua de manera autodidacta, sobretot llegint molts diaris. De fet, recorda que el va començar a escriure quan tenia vint-i-un anys, en les cartes que enviava a qui ara és la seva dona, mentre feia el servei militar.

KEITH HOUSTWAITE

(Newcastle). Des que va arribar a Barcelona ha treballat com a professor d'anglès en una acadèmia associada a la Universitat Politècnica de Catalunya. Comparteix pis amb un armeni i una italiana amb els quals parla castellà o anglès, igual que amb la majoria dels seus amics. Malgrat tot, creu que el català és útil i necessari.

En Keith i en Francesc en una de les sales de la Biblioteca Francesca Bonnemaison

«Al principi no sabia què havia de dir. Per mi era molt estrany quedar amb algú que no coneixia de res i començar a explicar-li coses. És que ni tan sols m'atrevia a mirar-lo»

La cita és la mateixa cada setmana: els dilluns de quatre a cinc de la tarda a la Biblioteca Francesca Bonnemaison, al número 7 del carrer Sant Pere més Baix de Barcelona. En Francesc va decidir apuntar-se al programa de les parelles lingüístiques perquè ja feia temps que s'estava adonant que «el català està una mica malalt i necessitem donar-li vitamines i fer-li moltes transfusions de sang». Aquest és el quart aprenent que té amb els dos anys que fa que s'ha adherit a la iniciativa i confessa que pensa seguir fent-ho fins que tingui salut, la mateixa que desitja que ben aviat torni a tenir la nostra llengua.

En Keith encara recorda les ganes que tenia quatre anys enrere de deixar la seva Anglaterra natal i venir cap a Catalunya. Aquí, volia començar una nova vida i sabia que amb les nocions que tenia de castellà les coses no li serien gaire difícils, però de seguida es va adonar que si aprenia català tenia una oportunitat «per anar més enllà, per endinsar-me en l'indret que havia escollit per viure i en la manera de pensar de les persones que en formaven part». Precisament per això, va decidir apun-

tar-se a les classes del CFA Manuel Sacristán. N'estava content, però novament les seves aspiracions anaven a més. «Quan fas cursos de català, com de qualsevol altra llengua, aprens moltes coses que no sempre són del tot útils per aplicar a les converses amb l'altra gent, tens una base massa formal i et falta col·loquialitat.» I buscant aquest llenguatge més planer, espontani i propi del dia a dia va sentir a parlar de les parelles lingüístiques i va conèixer en Francesc.

A les primeres trobades hi havia una mica de nerviosisme, i especialment en Keith també recorda tenir un punt de timidesa. «Al principi no sabia què havia de dir. Per mi era molt estrany quedar amb algú que no coneixia de res i començar a explicar-li coses. És que ni tan sols m'atrevia a mirar-lo.»

«Si tenen interès en la nostra llengua el mínim que podem fer nosaltres és obrir-los els braços»

A més, confessa que els quaranta-set anys de diferència que es portaven també el van frenar una mica «perquè durant la meua vida no he tingut gaire relació amb gent molt més gran que jo». Però amb els dies tot això va canviar. «I molt que ho va fer –assegura en Francesc–. Parlàvem de tot, qualsevol tema era bo: música, educació, futbol, literatura, feina... I el que em va sobtar més és que em va arribar a explicar coses molt personals, molt íntimes, que si no hagués volgut no havia pas d'haver-me explicat, i això em va alegrar, em va fer adonar que m'havia agafat

Francesc Picó i Keith Houstwaite

confiança. A més a més, una persona de la meua edat, amb una certa experiència, li pot ensenyar alguna que altra cosa a un noi de vint-i-cinc anys, el pot aconsellar, li pot proporcionar un punt de vista un pèl diferent de les coses. I, evidentment, jo també he après molt amb ell i he pogut comprendre i ser més solidari amb la gent de fora, ja que si tenen interès en la nostra llengua el mínim que podem fer nosaltres és obrir-los els braços.»

En Keith, després d'animar-se a provar aquesta experiència, n'està molt satisfet, perquè «m'ha suposat una oportunitat per expressar-me, per parlar sense embuts, per no estar pensant cada moment què és el volia dir sinó dir-ho directament». Reconeix que se sent molt orgullós quan és capaç de distingir quin tipus de varietat dia-

lectal de català es parla al carrer o en els mitjans de comunicació i també, per què no dir-ho, li fa gràcia quan diu alguna paraula a en Francesc i ell, modestament i amb sinceritat, li diu que la desconeix. ■

«M'ha suposat una oportunitat per expressar-me, per parlar sense embuts, per no estar pensant cada moment què és el volia dir sinó dir-ho directament»

Rosa Sans i Juan Manuel Tapia

Rosa Sans

(Barcelona). Amb quinze anys, i arran de les primeres mobilitzacions dins del sector de les arts gràfiques, va entrar a treballar al sindicat. La majoria de les responsabilitats que hi ha desenvolupat han estat relacionades amb la comunicació i sempre ha intentant que el català, dins l'organització, tingués un paper destacat.

La Rosa i en Juan Manuel a la seu de CCOO a Barcelona

Són veïns del barri del Clot de Barcelona. I, a més, treballen junts a Comissions Obreres des de fa temps: en Juan Manuel com a responsable de Negociació Col·lectiva i de Responsabilitat Social de l'Empresa, i, la Rosa, com a secretària de Formació Sindical i Cultura.

Això, i la bona relació que hi ha entre ells, els permet trobar estones durant la setmana per parlar en català. «Ja fa temps que tenia ganes que es comencés a reflexionar sobre el tema de la llengua en l'àmbit de les relacions laborals –explica la Rosa– i per mi en Juan Manuel és un

Rosa Sans i Juan Manuel Tapia

JUAN MANUEL TAPIA
(São Paulo). És fill d'andalusos i madrilenys que van anar a fer les amèriques buscant una vida millor. La seva infantesa va transcórrer entre l'Argentina, el Perú i Xile i a l'any 1971 va venir cap a Catalunya, on, primer com a estudiant i després com a treballador, es va involucrar en la lluita antifranquista.

exemple molt interessant: si ell, que bona part de la seva feina consisteix a parlar en públic sobre idees, conceptes i polítiques del sindicat, s'atreveix a fer servir el català, segur que condicionarà que molta altra gent agafi la mateixa dinàmica.» El repte, doncs, és que «volem fomentar l'ús del català com a llengua de negociació –continua la Rosa– i en aquest procés s'hi ha d'implicar tant la patronal com l'Administració. És un moment important per trencar amb el prejudici que el castellà és l'única llengua de l'àmbit socioeconòmic».

En Juan Manuel explica que ja fa «molt temps que vaig tenir la necessitat de parlar en català,

«Volem fomentar l'ús del català com a llengua de negociació, per trencar amb el prejudici que el castellà és l'única llengua de l'àmbit socioeconòmic»

però com que tota la meva joventut vaig viure a l'Hospitalet i a Santa Coloma, l'entorn no em va facilitar que el pogués parlar de manera quotidiana». Ara, amb esforç i constància, ha anat agafant més seguretat i cada vegada li és més fàcil establir relacions amb la seva llengua d'acollida, tot i que encara hi ha coses que el frenen. «Com a aficionat que sóc a la lectura m'adono que em puc afrontar davant de qualsevol tipus de llibre escrit en català. El problema apareix quan he d'escriure, i, sobretot, parlar en aquesta llengua. Llavors sí que moltes vegades em poso una mena de barrera. I això que m'han repetit infinitat de vegades que no passa res si quan estic parlant en català he de recórrer en alguns moments al castellà per sentir-me més segur. Malgrat tot, m'adono que encara no acabo de tenir ben assimilats aquesta mena de consells, tot i que de mica en mica sí que crec que estic intentant donar una mica de treva a aquest comportament inconscient que tinc.»

Aquesta evolució, que ell ha viscut en clau personal, creu que també s'ha reflectit dins de l'espai sindical. «Amb el pas dels anys –comenta– hi ha hagut una millora del català molt important, sobretot a partir de l'arribada de les noves generacions sindicals, que ja han estat escolaritzades en català i que no tenen cap mena de problema per entendre i fer-se entendre en aquesta llengua. A més, la majoria de la informació que es genera internament i externament en la nostra organització també és en català.»

Aquesta competència lingüística la consideren de vital importància, «perquè si el treball és un dels factors de socialització –diu en Juan Manuel– des del sindicat estem col·laborant perquè hi hagi una societat molt més cohesionada». Aquest entorn, a més, «afavoreix que tinguem un coneixement de la nostra història, de les nostres arrels, així com del sindicalisme actual –recorda la Rosa–, ja que no s'entendria el sentit de les Comissions Obreres si no es fes una vinculació amb el catalanisme popular, que és el que, nosaltres, en realitat, estem representant».

Després de bastants hores de fer aquesta immersió lingüística, en Juan Manuel admet que té «moltes inquietuds per conèixer encara més profundament alguns aspectes del català». A la Rosa, aquesta experiència, també li ha servit «per intentar no canviar de llengua tan fàcilment quan algú em parla en castellà i, sobretot, per fer possible una de les meves grans aspiracions: que determinades persones clau del sindicat que saben prou bé el català s'animin a fer-lo servir públicament» ■

«Si el treball és un dels factors de socialització des del sindicat estem col·laborant perquè hi hagi una societat molt més cohesionada»

Lupe García, Yolanda Rodríguez i Jordi Vila-Abadal

LUPE GARCÍA (Lleó). Quan va ser major d'edat va decidir que volia deixar el que havia tingut des de sempre i anar a conèixer món. Ha viscut a moltes ciutats i és a Barcelona on ha fet la seva última parada. El vincle que té amb l'àmbit de la cultura és molt important i reconeix que fuig de tot allò que porta l'etiqueta de convencional.

YOLANDA RODRÍGUEZ (Madrid). Tot i ser madrilenya, confessa que se sent molt de Maranchón (Guadalajara), el poble de la seva mare on ha passat la majoria de la seva infantesa i joventut. Li fa gràcia quan recorda que a Madrid hi havia moltes persones interessades a trobar una parella lingüística per practicar el català.

JORDI VILA-ABADAL (Barcelona). Professionalment, ha exercit de psiquiatre especialitzat en toxicòmans durant tota la seva vida. A més, però, la política, la religió i les seves publicacions també hi han tingut un paper destacat. Acostumat al tracte amb les persones sempre s'ha sentit molt atret per conèixer-ne i per deixar-se conèixer.

En Jordi, la Lupe i la Yolanda conversant després de dinar

La química que hi ha entre ells es percep d'entrada. Són moltes les setmanes que fa que es troben per compartir dubtes, experiències i anècdotes. La Lupe i la Yolanda tenen el mateix voluntari, en Jordi, i com que entre elles dues hi ha una amistat força consolidada són bastant freqüents aquestes trobades a tres bandes. «Crec que és important –explica en Jordi– que la gent, quan escull un lloc per viure, sigui temporalment o permanentment, s'hi senti a gust, se'l senti seu. Jo sempre he tingut molt d'interès en això perquè no suportó que algú es vegi com un estranger i m'agrada poder facilitar la integració als nousvinguts.»

Quan la Lupe va arribar a Barcelona tenia molt clar que volia aprendre català, sobretot per establir un vincle amb la ciutat i amb la seva gent. «Per entrar en una comunitat humana i establir relacions amb les persones que la formen és bàsic aprendre la llengua d'aquesta comunitat. I jo que vinc del món de la lingüística encara ho entenc més d'aquesta manera. Quan vaig viure a Alemanya, per exemple, si no hagués après alemany crec que no podria parlar d'aquella societat amb el mateix coneixement de causa que ho puc fer ara. És evident que totes les llengües tenen un substrat de cultura molt fort i és interessant aproximar-s'hi.»

«Totes les llengües tenen un substrat de cultura molt fort i és interessant aproximar-s'hi»

La Yolanda també fa bastant temps que està aprenent català. El seu primer contacte amb aquesta llengua va ser a través dels cursos de l'Escola Oficial d'Idiomes de Madrid. Després va marxar d'allà i «vaig venir cap a Barcelona per amor», explica, i una vegada aquí va entrar al Centre de Formació d'Adults de CCOO i va apuntar-se al programa de parelles lingüístiques, «perquè el que és important és experimentar, més que aprendre molta teoria», afegeix la Yolanda. El seu interès per aprendre'l no ha estat tant per qüestions culturals, sinó que des de sempre ho ha vist com una plataforma per tenir més possibilitats en l'àmbit laboral. «Saber llengües, encara que en aquest cas es tracti d'una llengua minoritària, sempre és bo, t'obre moltes portes. En aquests moments estic preparant les oposicions per ser professora d'anglès a secundària i sé que si no tinc el nivell C de català ja no puc accedir a aquesta plaça.»

Lupe García, Yolanda Rodríguez i Jordi Vila-Abadal

**«Saber llengües,
sempre és bo,
t'obre moltes
portes»**

L'aprenentatge d'aquesta llengua més o menys segueix un camí paral·lel en els dos casos. Tot i això, a l'hora de posar-la en pràctica, de parlar-la amb la gent del carrer, l'experiència de cada una sí que és un pèl diferent. «La majoria de les relacions que tinc al meu barri, al Raval –comenta la Lupe–, intento que siguin en català. Quan entro a una botiga a comprar alguna cosa, encara que no sàpiga la paraula exacta en català mai no la dic en castellà, abans em poso a descriure-la per veure si hi ha sort i m'entenen. I amb els meus amics o a la feina, quan haig d'atendre algunes trucades en català, faig el mateix. Jo crec que si veuen que et mantens ferma, si els demostres que tu vols fer aquesta opció, et respectaran i et seguiran parlant amb la llengua que hagis triat tu.»

La Yolanda, en canvi, reconeix que en aquest sentit la seva experiència és una mica diferent, ja que «moltes vegades em dona la sensació que només puc parlar català quan estic aquí amb vosaltres, en aquest nostre petit món, però al carrer és una situació que no em trobo, perquè per rutina la gent em parla castellà quan s'adona que no tinc un català perfecte. I llavors jo també acabo passant al castellà, perquè és la meua

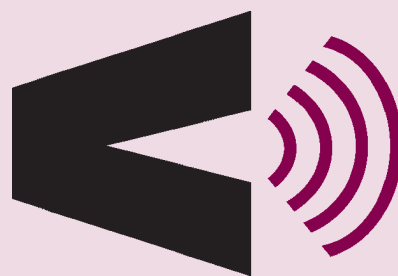
llengua vehicular, amb la qual realment em sento segura, i amb la qual sé que no tindrè cap problema per fer-me entendre. I és clar, això acaba essent una batalla per a mi.»

En Jordi somriu mentre elles parlen. I les escolta molt atentament. Aquesta, coincideixen la Lupe i la Yolanda, «és una de les virtuts principals, de les moltes que té, de la nostra parella lingüística». Els elogis, però, són mutus.

«Per mi –afirma en Jordi– l'amistat és una de les coses més importants, sinó la més important, que hi ha a la vida i em sento molt afortunat de passar aquestes bones estones amb dues persones tan agradables, enriquidores i dignes d'estimació. És un regal que m'ha fet la vida.» ■

**«Em sento molt
afortunat de passar
aquestes bones
estones amb dues
persones tan
agradables,
enriquidores i dignes
d'estimació.
És un regal
que m'ha
fet la vida»**

Aparelleu-vos!

Anna Sánchez i Alma Rosa Palestino

ANNA SÁNCHEZ

(Barcelona). Aquesta estudiant de magisteri ha volgut exercir, durant algunes hores, la que vol que sigui la seva professió en un futur immediat, i ha tingut una alumna amb qui ha pogut compartir moltes vivències i anècdotes. L'experiència l'ha omplert tant que no s'ho ha de pensar gaire per dir que té ganes de repetir-la.

ALMA ROSA

PALESTINO (Veracruz). Amb només un any i mig que fa que va arribar aquí confessa que cada dia està més enamorada del català. De moment, al lloc on treballa –fa enquestes per telèfon en una empresa– li és de gran utilitat saber-lo, però les seves aspiracions van més enllà: entrar a la universitat i estudiar filologia catalana.

L'Alma Rosa i l'Anna a la terrassa d'un pis del Born

El Barça ha estat des de sempre la passió de l'Alma. Des de Mèxic seguia qualsevol esdeveniment que hi estava relacionat, i, ben aviat, també es va començar a interessar per saber més coses de la terra que acollia aquest club. Recorrent aquest camí pel seu compte va establir els primers contactes amb la llengua catalana i va aprendre quatre paraules i expressions. Després, va tenir un professor, un català exiliat al seu país, que li va continuar explicant una gran quantitat de detalls de la nostra cultura i això li va anar despertant cada vegada més curiositats. Un dia va decidir fer les maletes i venir cap a la capital. «Jo ja estava enamorada de Barcelona sense conèixer-la –admet l'Alma–, però ara que l'he caminada, que l'he menjada, que l'he escoltada, cada vegada m'agrada més. Veracruz és la ciutat que em va veure néixer, però Barcelona és la ciutat que he escollit per viure.»

Amb els pocs coneixements que tenia de català de seguida va adonar-se que no anava gaire enlloc; així, un dels seus principals objectius només d'arribar va ser aprendre'l «perquè crec que totes les llengües són l'expressió de la cultura d'un país i cada vegada que parles o que saps una nova paraula o expressió en català et dóna la sensació que estàs més a prop de la gent d'aquí, de la seva manera de pensar i de viure», explica l'Alma. Després d'adquirir els coneixements bàsics en els cursos del Centre de Formació d'Adults del sindicat va sorgir la idea de tenir una parella lingüística: l'Anna, amb la qual, sense saber-ho, tenien moltes coses en comú, entre elles, la gran afició pel Barça. Les

converses van sortir rodades, sense necessitat de planificar gaires temes. «Quan vaig sentir a parlar d'aquest projecte de seguida em va semblar molt interessant i el vaig trobar molt enriquidor tant per a mi com per a l'altra persona: totes dues en trèiem algun profit», diu l'Anna.

«És una hora a la setmana molt ben invertida»

L'Alma reconeix que «des que conec l'Anna, tinc més confiança amb mi mateixa, parlo amb més seguretat». I l'Anna ho corrobora: «suposo que hi ajuda el fet que sigui una persona tan llançada, que no li fa res equivocar-se, ni entrebancar-se, ni preguntar constantment». No hi ha gairebé cap lloc on no s'atreveixi a parlar en català: a la feina, als bancs, quan va a comprar, amb els seus amics... Tot i que s'enfada una mica perquè la gent d'aquí de vegades no respecta la seva tria. «Si a Mèxic ve una persona dels Estats Units que parla en castellà, encara que no ho faci bé, li seguim parlant en castellà, potser més lentament però en castellà. El que no entenc d'aquí és per què si jo parlo en català la majoria de la gent s'entossudeix a parlar-me en castellà. Ho trobo una falta de respecte, em molesta moltíssim. I des de fa un temps només torno als llocs on em segueixen parlant en català: d'aquesta manera aprenc i milloro i això, per mi, és una inversió.»

Anna Sánchez i Alma Rosa Palestino

L'Anna va assentint amb el cap: sap que aquesta és una realitat molt típica dels catalans. «A mi moltes vegades em passa: se m'acosta algú que és de fora i automàticament, potser perquè em penso que l'estic ajudant, li parlo en castellà. Quan després ho penso fredament em fa ràbia perquè veig que és una persona que està fent un esforç i que només li facilito les coses si li continuo parlant en català, que és el que en realitat m'està demanant.»

Tant l'una com l'altra pensen que el projecte de les parelles lingüístiques no és gaire conegut i que és prou important i interessant com per difondre'l molt més. «Crec que falta més informació –afegeix l'Anna– perquè segurament hi ha molta més gent que té ganes de fer aquest

tipus de coses; jo, ara que ho he provat, considero que és una hora a la setmana molt ben invertida.» «Sí, ara que hi penso –explica l'Alma– jo tinc molts amics que són estrangers i cap d'ells mai no havia sentit a parlar d'aquesta campanya. No els sonava de res; però jo els n'estic fent molt bona publicitat.» ■

«El que no entenc d'aquí és per què si jo parlo en català la majoria de la gent s'entossudeix a parlar-me en castellà»

Nidia Miret

NIDIA MIRET

(Asunción). Treballa a la mateixa empresa que l'Alma, també fent enquestes per telèfon. Va venir a Barcelona per fer un màster; abans de marxar, i acostumada al bilingüisme del seu país, va començar a fer alguns cursos de català al Centre Català d'Asunción per dominar les dues llengües oficials de Catalunya només d'arribar-hi.

Fa quatre anys que va venir i la seva evolució amb el català ha estat abismal. Els primers mesos d'estar aquí la comunicació era bastant difícil: ella tenia molt de vocabulari, que havia après en els cursos que havia fet al seu país, però li resultava bastant difícil fer frases amb més o menys sentit. Anar a viure amb l'Enriqueta li va canviar la vida. Aquesta dona jubilada, que tot i no ser una parella lingüística estricta va actuar com a tal, li va ensenyar moltes coses de la nostra llengua i de la nostra cultura. «Al principi –comenta la Nidia– necessites una persona que tingui molta paciència. Jo ja sabia algunes coses però només em faltava algú que m'estigués a sobre, que m'anés insistint, que tingués ganes d'escoltar-me i de rectificar-me.»

Venir a viure aquí li ha permès trencar amb molts estereotips que tenia. «La gent del Centre Català d'Asunción sempre deia que els catalans eren garrepes i tancats. I jo he comprovat que no, que hi ha de tot, però que també hi ha persones molt maques, i que tot això només és a títol individual però en cap cas cultural.» A més, també ha pogut viure costums que per a ella eren insòlits, com Sant Jordi o Sant Joan. Tot i que té clar què és el que més l'ha impac-

La Nidia a plaça Universitat abans d'anar a treballar

tat: fer cagar el tió. I evidentment no oblida el seu propòsit amb el català: «entendre els articles més densos del meu màster i arribar a tenir la mateixa habilitat que algú que ha parlat aquesta llengua des de sempre» ■

Patrícia Salvadó i Estrella Pineda

PATRÍCIA SALVADÓ

(Amposta). Quan va entrar a la universitat per estudiar traducció i interpretació va deixar les Terres de l'Ebre per Barcelona. Actualment viu a Cerdanyola del Vallès però va cada dia a la capital perquè és on té la feina —és assessora lingüística de CCOO— i la major part de les seves amistats.

ESTRELLA PINEDA

(Còrdova). Els primers anys de la seva vida els va passar a Estepa (Sevilla). Després, va estar un temps a València. I arran de la mort del seu pare va venir cap a Catalunya amb la resta de la seva família. Treballa en l'elaboració de projectes culturals i de formació.

La Patrícia i l'Estrella al patí del Museu Frederic Marés

La Patrícia i l'Estrella treballen a la planta número set de Comissions Obreres, a la Secretaria de Formació Sindical i Cultura. Tot i que les feines que tenen l'una i l'altra són diferents, de vegades també han de fer coses conjuntament. «Per la nostra dinàmica del dia a dia, en què sempre hi ha massa presses i molt poc temps per fer res, de vegades és difícil poder-te relacionar amb la gent —assenyala l'Estrella—. Ens passem vuit hores al costat d'una persona però no sabem res d'ella, perquè només l'hem vista treballant, al davant d'un ordinador, i és lògic que d'aquesta manera mai no puguis arribar a saber res de ningú amb profunditat.» I aquestes ganes de conèixer que tenia l'Estrella, juntament amb la voluntat de voler perfeccionar el seu català, van ser la combinació perfecta perquè decidissin formar una parella lingüística amb la Patrícia.

«Puc viure com se sent una persona que ve aquí i no sap que, a banda del castellà, es parla una altra llengua, i els obstacles que li pot suposar desconèixer-la»

En les seves trobades, que no tenen ni dia ni lloc definit, parlen de tot, excepte de feina. A aquest tema ja saben que hi poden recórrer sempre i per això l'eviten. Normalment aposten per l'espontaneïtat. «Per mi —explica la Patrícia— és un moment gratificant perquè puc intentar-me posar a la pell de les persones que no tenen el català com a llengua vehicular igual que jo, i puc viure com se sent una persona que ve aquí per treballar, per estudiar, per canviar d'aires o pel que sigui, i no sap que, a banda del castellà, es parla una altra llengua, i els obstacles que li pot suposar desconèixer-la.»

«Amb el temps aconsegueixes superar la por de fer el ridícul i penses que, en tot cas, ja et corregiran, que tu l'únic que vols fer és millorar»

La Patrícia defineix l'Estrella com «una molt bona alumna, que ja sap moltes i moltes coses». I és que el contacte que aquesta andalusa ha tingut amb el català va començar de jove, a través de l'associació de veïns del seu barri i també amb la primera feina que va tenir, d'administrativa en una empresa tèxtil, on «mai no em van obligar a saber-lo però m'ho van recomanar més d'una vegada». Tot i això, encara recorda quan va ser el pas decisiu: «en entrar a la universitat, als vint-i-cinc anys, vaig decidir formalitzar aquesta decisió, perquè quan estàs en un lloc has d'assumir el que hi ha».

Els inicis van estar plens de dificultats, però «amb el temps aconsegueixes superar la por de fer el ridícul i penses que, en tot cas, ja et corregiran, que tu l'únic que vols fer és millorar», comenta l'Estrella. I afegeix que amb el que ha notat més complicacions és amb el tipus de llenguatge. «Una cosa són els tecnicismes que fas servir quan treballes, que ja tens controlats i saps de què estàs parlant. Però quan tens una conversa fora d'aquest àmbit ja no pots fer servir les mateixes paraules, has d'introduir elements més col·loquials i, com que això ja no ho tens tant per la mà, de vegades et perds.»

Patrícia Salvadó i Estrella Pineda

La Patrícia, mentre parlen, poques vegades recorre al castellà per explicar alguna cosa que l'Estrella no acaba d'entendre. «Ja sé que aquesta seria la via més fàcil, i moltes vegades cauria en la temptació de fer-ho. Com que el castellà és una llengua que tenim tan propera sovint és el primer que et pot venir al cap... Però després penso que hi ha altres maneres de poder resoldre aquesta mena de dubtes, per exemple amb un sinònim o amb una definició breu i senzilla.»

«La gent sí que ha agafat una mica més de consciència i es preocupa perquè les coses tinguin una bona qualitat lingüística»

L'Estrella a casa, amb la seva família, hi parla castellà. A la feina parla les dues llengües, tot i que cada vegada més fa servir el català. Des que va començar a treballar al sindicat, l'any 1992, reconeix que la situació lingüística ha canviat molt i «tot i que encara queden algunes resistències ha de seguir canviant molt més. Els primers projectes que vaig redactar, per exemple, normalment sempre eren en castellà i quan jo o algú altre els redactava en català es lliuraven als departaments corresponents tal qual, sense demanar-ne cap mena de correcció, i ens quedàvem tan tranquils. I ara jo crec que la gent sí que ha agafat una mica més de consciència i es preocupa perquè les coses tinguin una bona qualitat lingüística. I el mateix passa amb les convocatòries que hi ha de feina: cada dia més es demana que es tingui un coneixement de català. És un repte, un camí llarg, no hi ha dubte, però penso que estem en una bona línia» ■

Feli Fresnillo i Loli Segovia

FELI FRESNILLO
(Segòvia). La seva vida laboral ha estat, des de sempre, vinculada al món del tèxtil. Ara, una vegada jubilada, dedica bona part del seu temps a estar amb la família i a llegir molts llibres, i sempre que pot fa alguna visita al sindicat perquè els anys que hi ha destinat li han permès fer grans amistats que vol mantenir.

Tant la Feli com la Loli han fet d'aprenentes en el programa de «Voluntaris per la llengua». Cada una d'elles tenia el seu propi voluntari, però sovint coincidien en algun dels bars de Manresa quan quedaven per parlar en català, una vegada per setmana «des de quarts de cinc de la tarda fins que era l'hora de sopar», recorda la Feli. Però és que volien aprofitar bé el temps. «A causa de la feina sempre anem de pressa a tot arreu, no es pot fer mai res del que voldries, i allò era una estona que teníem per nosaltres, per parlar amb tranquil·litat, per compartir coses amb altra gent», explica la Loli.

La Feli va començar a sentir curiositat per aprendre català quan a casa rebia correu comercial en aquesta llengua i no acabava d'entendre què li oferien. «Però el moment clau va ser quan vaig passar a ser delegada d'empresa. Molta gent em demanava com era que m'havia atrevit a acceptar aquest càrrec sense saber català, que no entendria la majoria de coses de què es parlarien en les reunions i que

llavors ells es quedarien sense informació important, i això va ser el que em va animar a aprendre'n, primer apuntant-me a diferents cursos i, després, tenint una parella lingüística.» Diu que la seva tècnica ha estat la mateixa des del primer dia: subratllar les paraules difícils (*esdrúixoles*, com ella les anomena), apuntar-les en una llibreta i després intentar memoritzar-les. «És clar que encara he de preguntar moltes coses, però així com abans havia de canviar el canal de la televisió si parlaven en català perquè no entenia gairebé res, ara fins i tot sóc jo qui puc arribar a resoldre alguns dubtes que té el meu marit. Diguem que ho tinc molt interioritzat i que no em fa por parlar, arriscar-me, encara que digui les coses malament.»

«La Loli és sempre la Loli, tant si parla català com castellà»

Feli Fresnillo i Loli Segovia

LOLI SEGOVIA

(Màlaga). Amb deu anys va abandonar la ciutat que la va veure néixer i amb dotze es passava des de les dues de la tarda fins a les deu de la nit treballant en una fàbrica tèxtil, on l'havien d'amagar cada vegada que hi anava algun inspector. Ara fa un quart de segle que treballa en una escola d'educació infantil.

La Feli i la Loli recordant les seves vivències com a aprenentes

Per la Loli, el fet d'aprendre una nova llengua també va ser per qüestions laborals. Tot i que fa vint-i-cinc anys que treballa a la mateixa escola i allà mai no li han exigut que tingui cap títol de català, va adonar-se que «en les reunions amb el Departament d'Educació sí que em feia molta falta per saber ben bé què deien i per preguntar i dir exactament el que calia». Ella també va fer alguns cursos, però reconeix que va ser a partir de tenir una parella lingüística que va anar agafant més vocabulari i fluïdesa, tot i que admet que encara li falta una de les coses més importants: perdre la vergonya. «Moltes vegades diria coses, voldria participar en la conversa, però no ho faig, sobretot si hi ha molta gent al davant, perquè tinc pànic d'equivocar-me. I és per això que prefereixo callar.»

Sigui amb més valentia o amb més temor les dues es queixen de les dificultats que tenen per aprendre català a causa de l'actitud d'algunes persones. La Loli explica que «a la meua escola molts companys em diuen que no parli català perquè no els sembla que sigui jo, que se'ls fa estrany sentir-m'hi parlar, que no hi estan acostumats. I jo,

«Així com abans havia de canviar el canal de la televisió si parlaven en català perquè no entenia gairebé res, ara fins i tot sóc jo qui puc arribar a resoldre alguns dubtes que té el meu marit»

prou insegura que ja em sento, només em falta que em vinguin amb aquest discurs... Els dic que la Loli és sempre la Loli, tant si parla català com castellà, però ells contínuament insisteixen amb el mateix». I també confessa que hi ha altres comportaments que la fan sentir molt malament, per exemple «quan algú en lloc de rectificar-te si t'equivoques es posa a riure. Això fa que decideixis que no vols parlar més en català perquè et dona la sensació que estàs fent el ridícul i estic totalment convençuda que si no el parlo més bé és per aquestes experiències que he viscut, que m'han frenat.»

En el record de la Feli també hi ha algunes anècdotes d'aquest tipus. «Tinc una companya que és catalana que des del primer moment que va saber que estava estudiant català em va dir que mai no l'arribaria a parlar. Aquell comentari em va fer tanta ràbia que, segurament per una qüestió d'orgull, em vaig prometre que algun dia li demostraria que no tenia raó.» I aquest dia va arribar, «i jo sempre m'he pres aquest pas com una gran victòria». Per sort, també ha estat relativament fàcil trobar gent amb ganes de donar un cop de mà, explica la Feli, com per exemple «coneguts de l'escala o del barri que des que van saber que volia aprendre català sempre m'hi parlen, encara que abans les nostres relacions haguessin estat en castellà. El pitjor de tot és trobar-te amb gent que no saps com reaccionarà pel fet que essent de fora li parlis en català. Amb la parella lingüística tot és més fàcil perquè ella està acostumada a escoltar-te, ja sap quins són els teus punts forts i febles, però amb els altres és tota una aventura. Tot i que quan trenques el gel els complexos també s'acaben evaporant» ■

Clara Drudis i Susana Benito

CLARA DRUDIS

(Barcelona). Alegre, dinàmica, entusiasta, amb ganes de conèixer gent i d'ajudar-la i compromesa amb la seva llengua... Aquestes són només algunes de les característiques que la defineixen i que ella considera com a ingredients fonamentals per ser un bon voluntari lingüístic.

SUSANA BENITO

(Salamanca). Des de petita ha tingut un gran vincle amb Catalunya perquè és on venia a passar la majoria dels estius amb la seva família. Reconeix que li va costar posar-se a estudiar català però una vegada es va animar a fer-ho ja no ha pogut parar. I el pròxim repte és aprovar el nivell C.

La Clara i la Susana a la cafeteria del Museu Picasso

La Clara és llicenciada en història de l'art; la Susana, una apassionada de la fotografia. L'atracció que senten totes dues pel món artístic és una de les moltes aficions que comparteixen i així ho demostra el fet que cada dijous, a les set de la tarda, just quan acaben de treballar, es troben a la cafeteria del Museu Picasso per parlar català. Aquestes quatre parets, diuen, inspiren les seves converses.

La Susana va venir a Catalunya ara fa uns vint anys. «Amb la meua família i amb els meus amics –explica– hi parlava sempre en castellà. Al principi d'estar aquí l'únic contacte que tenia amb el català era a través de l'assignatura obligatòria que hi havia a l'institut. Després, en entrar a la universitat, vaig començar a practicar-lo més per intentar ampliar el cercle d'amistats i per entendre millor les classes.» Però reconeix que el pas decisiu, el que li va fer veure que conèixer aquesta llengua la podria beneficiar, va ser quan va adreçar-se a CCOO. «Quan estava a l'atur –recorda la Susana– vaig anar a l'ASSOC, un departament del sindicat que fa assessorament laboral, i allà em van recomanar que em tragués algun títol de català perquè així tindria més punts per trobar feina. Llavors, em vaig informar dels cursos que feien al CFA Manuel Sacristán; em vaig matricular al nivell B, i, a més, la Fina, la meua professora, em va animar perquè tingués una parella lingüística. O sigui que, per mi, el sindicat ha estat una eina important perquè m'ha facilitat molt l'aprenentatge del català.»

Quan la Susana va començar a treballar al Departament de Formació Sindical i Cultura

de CCOO ja havia acabat les sessions amb la seva primera parella lingüística i assegura que «tot i que tenia bastant vergonya per equivocar-me crec que vaig guanyar en seguretat i fluïdesa». I com que volia mantenir el que havia après fins al moment va decidir fer una proposta a la seva companya de despatx. «Un dia –comenta la Clara– em va parlar de les parelles lingüístiques i em va demanar si em faria res que en féssim una. Jo n'havia sentit alguna cosa, d'aquesta campanya, i de seguida em va fer gràcia apuntar-m'hi. El que passa és que estava una mica a l'expectativa perquè no tenia gaire idea de com funcionava i, a més, ella ja n'havia tinguda una altra. El millor de tot és que ja ens coneixíem, que ja havíem parlat molt entre nosaltres, i que, per tant, en cap moment no hi ha hagut cap mena de barrera.»

«Per mi, el sindicat ha estat una eina important perquè m'ha facilitat molt l'aprenentatge del català»

A part de per millorar dins l'àmbit laboral, la Susana també ha vist la necessitat d'aprendre català «per una qüestió d'orgull. Ja fa molts anys que estic vivint a Catalunya i cada vegada em fa més vergonya no parlar-lo bé i és que ha arribat un moment que per mi, moralment, és com una obligació: si jo estic aquí crec que és indispensable adaptar-me al que hi ha i si

Clara Drudis i Susana Benito

això significa haver d'aprendre una altra llengua sé que ho he de fer». Ara, sempre que li és possible, intenta comunicar-se en català i diu que «treballar en el mateix departament en què hi ha el Servei Lingüístic encara m'està enriquint més, perquè sé que les persones que en formen part no em canvien mai de llengua i em resolen molts dubtes que tinc i això m'ajuda molt».

La Clara, després d'unes quantes sessions, està satisfeta d'haver acceptat la proposta que li va fer la Susana. «Com a persona que parlo català habitualment –argumenta– em fa molta il·lusió poder donar una part de mi a algú que ho necessita, perquè crec que és

important proporcionar aquesta mena d'ajuda i personalment no em suposa cap esforç, ja que ho faig de manera natural i amb entusiasme» ■

«Com a persona que parlo català habitualment em fa molta il·lusió poder donar una part de mi a algú que ho necessita»

Teresa Fortuny i María Eugenia Domingo

TERESA FORTUNY
(Tarragona). La trajectòria que ha tingut dins del sindicat ha estat molt llarga i actualment és la responsable de la Dona de la Intercomarcal de Tarragona. Compromesa, de sempre, amb el català, la seva intenció és fer que la gent el pugui entendre, parlar i estimar.

Per la María Eugenia, «el meu fill, que té un any i mig, és el motor de la meua vida i qui més m'ha condicionat perquè aprengué català, perquè quan el comenci a portar a escola sé que tots els llibres i materials que tindrà seran en aquesta llengua i jo vull dominar-la un mínim per poder-lo ajudar a fer els deures o per explicar-li tot el que no entengui». Paral·lelament, també hi ha una altra circumstància que li ha fet prendre aquesta decisió: la de la feina. «Jo sóc mestra i pedagoga i a Granada –recorda la María Eugenia– havia treballat en diverses llars d'infants però aquí m'és impossible trobar res relacionat amb l'ensenyament si no tinc el nivell C de català.» I és que comenta que en els quatre anys que fa que viu aquí ja són massa les oportunitats que ha hagut de deixar passar i que no es pot permetre el luxe que se n'hi escapin gaires més.

«El meu fill, és qui més m'ha condicionat perquè aprengué català»

«Aquí m'és impossible trobar res relacionat amb l'ensenyament si no tinc el nivell C de català»

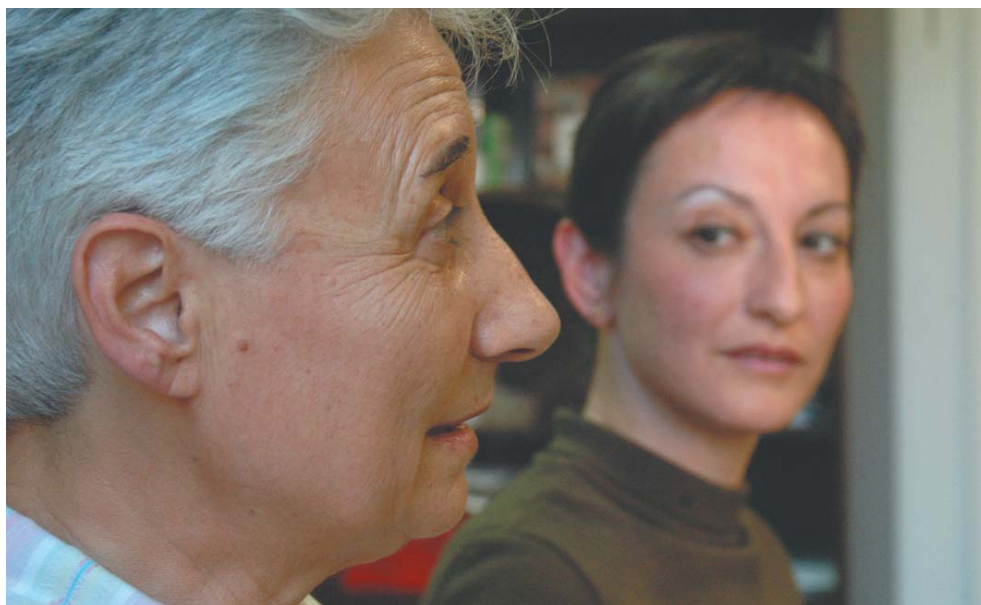
Des de fa temps, però, està fent cursos i això es nota perquè té bastant domini de les qüestions més formals del català. «És que escriu molt millor que jo –diu la Teresa, amb satisfacció–, però no m'estranya gens ni mica. Crec que de les primeres vegades que vaig llegir en la meua llengua va ser quan amb una amiga anàvem a la Catedral de Tarragona i esperàvem que la gent sortís de missa per agafar un full parroquial, que, gairebé sempre, tenia un escrit en català. I ens sorpreníem tant de com s'escrivien determinades coses... És que la meua generació és una analfabeta de la nostra pròpia llengua. Però no pots esperar una altra cosa: el que nosaltres parlàvem era com si no existís perquè tenia una repressió brutal i un reconeixement públic nul.»

Teresa Fortuny i María Eugenia Domingo

MARÍA EUGENIA DOMINGO

(Granada).

Es defineix com una persona tímida i vergonyosa però malgrat això ha estat ella qui, per iniciativa pròpia, sempre ha vist molt clara la necessitat de conèixer gent, i d'agafar-hi una certa confiança, per fer nous vincles, ara que està lluny de la seva terra.

La Teresa i la María Eugenia en una de les seves trobades

Els problemes amb el català, però, a la María Eugenia, li vénen quan ha de parlar-lo «perquè em fa pànic i cada vegada que ho intento em dóna la sensació que ho estic fent molt malament, que tardo massa abans no dic el que realment vull dir i que la gent no m'acaba d'entendre». Conèixer la Teresa, però, li ha facilitat una mica el camí. «Jo –comenta– sempre li repeteixo el mateix: que aprendre una llengua és com aprendre a nedar o a anar amb bicicleta: per molt que t'expliquin com s'ha de fer i et donin mil consells per fer-ho correctament, fins que no siguis tu mateix qui es llanci i s'animi a provar-ho no en sabràs mai. És tan simple com practicar-ho. I jo també he hagut de practicar algunes coses per fer de voluntària, com ara parlar a poc a poc, vocalitzar bé, saber escoltar... Hi ha hagut un aprenentatge mutu.»

Quan es troben, normalment una vegada per setmana, no trenquen mai amb la seva vida quotidiana i van a passejar per la ciutat, a comprar al supermercat, a fer encàrrecs i a prendre alguna cosa en un bar si el temps no acompanya prou. «El que mai no falten són les ganes de conversar, que a mi –reconeix la Teresa– és una de les coses que més em satisfà.» D'aquesta manera, la María Eugenia intenta conèixer cada dia més la realitat catalana, i, en concret, la tarragonina, «perquè si no hi ha res de nou, la meua família i jo ja no ens mourem mai més d'aquí i m'agrada saber el que ha passat i el que passa en l'entorn que ens ha acollit i que veurà créixer el meu fill» ■

«Aprendre una llengua és com aprendre a nedar o a anar amb bicicleta; per molt que t'expliquin com s'ha de fer i et donin mil consells per fer-ho correctament, fins que no siguis tu mateix qui es llanci i s'animi a provar-ho no en sabràs mai»

Vols participar en la campanya “Voluntaris per la llengua”?

Si estàs aprenent a parlar en català i vols practicar-lo o si ja el parles i vols ajudar algú a practicar-lo: aparella't! Només et comprometem a parlar deu hores en català, els dies, les hores i als llocs on decideixis, dels temes que vulguis.

Nosaltres et posarem en contacte amb la teva parella lingüística i et donarem tot l'ajut que necessitis. Informa't de la campanya “Voluntaris per la llengua” a:

Servei Lingüístic de CCOO de Catalunya
www.ccoo.cat/sl

Servei central
Via Laietana, 16, 7a planta – Barcelona
Tel. 93 481 29 11
sl@ccoo.cat

Bages-Berguedà
Pg. Pere III, 60-62 – Manresa
Tel. 93 873 00 00
snlbages@ccoo.cat

Comarques tarragonines
C/ August, 48, 1r – Tarragona
Tel. 977 22 83 96
snl-tarragona@ccoo.cat

Terres de Lleida
Av. Blondel, 35 – Lleida
Tel. 973 26 36 66
sl-lleida@ccoo.cat

Centre de Formació d'Adults Manuel Sacristán
www.ccoo.cat/escolaadults
Via Laietana, 16 – Barcelona
Tel. 93 481 27 67
escolaadults@ccoo.cat

